

RASSPECIAL

SKOTSK TERRIER – hundvärldens kanske mest välkända profil

Ursprung:
Skottland

Mankhöjd:
25-28 cm

Vikt:
8,5-10,5 kg

www.skottefederationen.se

Nästan alla hundintresserade känner till den skotska terriern. Rasens karakteristiska profil och utseende har fascinerat många entusiaster sedan rasen först erkändes av engelska kennelklubben 1880. Idag förekommer skottar också mycket ofta i olika reklamsammanhang

och den skarpskurna silhuetten gör att rasen passar väl.

Historia i dunkel

Rasens tidiga historia är höljdd i dunkel, men i en historiebok från 1561 skriven av biskopen i Ross, John Leslie, nämns lågställda, kraftiga hundar, och detta har uppfattats som ett bevis för rasens mycket gamla anor. Dessa strävåriga, lågbenta hundar hade framavlats i Skottland för att hålla nere beståndet av grävlingar, rävar, möss, råttor och andra skadedjur och stor vikt lades sålunda vid hundarnas funktionsduglighet. En del av dessa hundar var kraftigare än andra och det var dessa hundar som så småningom kom att kallas skotska terrier och utvecklas till den ras vi idag känner under det namnet. Cairnterrier, west highland white terrier, skyeterrier och

dandie dinmont terrier delar sina tidiga ursprung med den skotska terriern.

Många av rasens tidiga uppfödare var bosatta i och kring den skotska staden Aberdeen, så många att rasen inofficiellt rentav kom att benämnas Aberdeenterrier under lång tid. Den skotska terriern kallas också ibland Diehard, en beteckning som uppstod under 1800-talet då George, earl of Dumbarton, höll ett berömt pack av skotska terriers för jakt, så modiga att de kallades "Diehards".

Erkänd år 1880

Skotsk terrier erkändes officiellt av engelska kennelklubben 1880 och år 1883 grundades den första rasklubben, The Scottish Terrier Club (England). År 1888 bildades The Scottish Terrier Club of Scotland.

Skottevalpar på spaning.

Genom tunneln i full fart.

SE UCH Raglan Ready To Smile, årets skotte 2013. Uppf Dan Ericsson, äg Monika Ferneklint. Foto Per Undén.

Rasen i Sverige

1901 visas den första skotten på utställning i Sverige, hanhunden Bearch, som importerades av Carl O. Wijk i Göteborg. Konsul Wijk kom att bli den första uppfödaren av rasen i vårt land och den första registrerade kullen var fallen efter Bearch undan tiken Skettle. 1906 visades ännu en importerad hanhund, Fairhope Mac, på utställning. Rasen hade nu fått fäste i Sverige.

I Göteborg hade Philip Krafft 1912 påbörjat sin uppfödning under kennelnamnet Kilmarnock. De av honom uppfödda Ch Roy Kilmarnock och Ch Meg Kilmarnock kom att bli rasens första svenska champions. Kilmarnock-kenneln var verksam under ganska lång tid och flertalet hundar visades på utställning och kom

att inspirera andra entusiaster.

Under 1930-talet tog skotteintresset fart på allvar och många nya uppfödare grep sig an rasen. Yrsa Liljefors (dotter till Bruno Liljefors), kennel Hades, Inga Schröder-Hagensen, kennel Tallyho, Carin Lindhé, kennel Mountebank, Gudrun Welin, kennel Skottebo, Gösta Olsson, kennel Backebo m fl började sin uppfödning. Många nya importer drev på rasens utveckling och på de brittiska öarna var rasen nu verkligen populär och konkurrensen i utställningsringarna hård. Kennel Hades och kennel Tallyho hade nu etablerat sig som de ledande kennlarna inom rasen tillsammans med Marie Heilborns Miramarkennel och en mängd goda hundar föddes upp av dem.

1940-tal

Intresset för skotska terrier ökade ytterligare under 1940-talet och flera nya uppfödare tillkom. Sven Sundquist, kennel av Brååtha, började sin långa uppfödargärning och Birgit Westerström, kennel Ferox, var nu också en etablerad och mycket framgångsrik uppfödare. Dessa två uppfödare skulle komma att bli ledande under flera decennier, men något samarbete dem emellan kom aldrig till stånd. Mot slutet av decenniet tillkom ytterligare entusiaster: Barbro Eklund, kennel Mac Mahon (senare mest känd som uppfödare av west highland white terrier), och Maria Backström, kennel Alphyddan var några. Marie Heilborn var också fortfarande aktiv liksom Inga Hagensen.

Utsikt från en sten

Valp i dragkamp

Rallylydnad

Ett fåtal skottar deltar på viltspårprov, lydnadsprov och bruksprov.

Bästa hanhund 2013 – Ch Raglan Rocket Science.

1950-tal

Under 1950-talet kom kennel Ferox igång på allvar liksom kennel av Brååtha och konkurrensen mellan dessa två uppfödare bidrog säkert till att höja kvaliteten och konkurrensen i ringarna var hård. Nya uppfödare tog sig också an skotsk terrier: Edith Borre, kennel Eborre var ny som uppfödare men hon hade haft skottar för sällskaps skull under en längre tid, och kom att med framgång föda upp rasen under flera decennier liksom Ann Mari Hjelm, kennel Amie. Monika Knutsson-Hall, kennel Floreo tillkom också som uppfödare och hennes mycket framgångsrika uppfödning har haft stor betydelse för rasens utveckling under många decennier. Uppfödarna arbetade oförtrutet vidare och den svenska skottestammen växte.

1960-tal

Under 60-talet var intresset för rasen stort och många engelska

skottar importerades. 1960 köpte Elisabeth Spång skottetiken Måra efter Mac Mahons Musca och Birgit Westerströms engelska import Gaywyn Sovereign. Måra kom att bli stammoder till skottarna från kennel Mårax.

1962 köpte Siv Jernhake sin första skotte från Edith Borre, Eborres Rinette, och det var startskottet för kennel Vendetta som framgångsrikt födde upp rasen under flera decennier. Ungefär samtidigt köpte Birgit Norman tiken Eborres Judith och hon kom att lägga grunden för kennel Torsloch.

1970-tal

Skottarna var under 1970-talet en av de verkligt populära terrierraserna och hos Kennelklubben registrerades årligen cirka 250 valpar. Rasen hade också många hängivna uppfödare och i början av detta decennium tillkom många nya fortfarande verksamma uppfödare såsom Vivi-Ann Lövestedt

"Skottarna var under 1970-talet en av de verkligt populära terrierraserna och hos kennelklubben registrerades årligen cirka 250 valpar."

(kennel Löwi-Scot), Monika och Thomas Rosendahl (kennel Roskot), Dan Ericson (kennel Raglan), Margareta Kjaell (kennel Terracotta), Eva och Benedicte Warrén (kennel Loriens), Inger Mårius (kennel Glenncheck) och några år senare även Anne-Marie Rådström (kennel Nicole), Regina Myhrman (kennel Saraband) och Bert och Ingalill Malmkvist (kennel Tigerbrand).

Skottefederationen

1972 bildades rasklubben Skottefederationen på initiativ av Siv och Christer Jernhake och Monika Knutsson-Hall och klubben fick en flygande start. Intresset

Skotte med apportbock

för rasklubben var stort och olika rasevenemang lockade många skottetvänner. Skottedefederationens utställningsverksamhet blomstrade som aldrig förr under 1980-talet och de svenska skottarnas höga kvalitet lovprisades av gästande engelska domare. Några av de äldre uppfödarna var nu inte så aktiva längre. Nya uppfödare tillkom, däribland den mångåriga rasentusiasten Maud Dahl (kennel Brambling), Joan Frodi (kennel Pickford), Berit Gustafsson (kennel Skottås) och senare Cindy Pettersson (kennel So What), Siv Österlund Ax (kennel Etiquette) och Marie Gavik (Distans), Lillemor Blanc (kennel Jig's) och Inger Andersson (Origons).

Trots fina framgångar för rasen på utställningar och berättigad uppmärksamhet inom hundsporten började en viss minskning av rasens registreringsiffror och popularitet skönjas.

1990-tal

1990 startade Inger Johannesson sin kennel Burrow's och under 1990-talet fick rasen också välkommet tillskott av nya uppfödare i bl a Annette Jansson och Ulf Bohlin (kennel Madoc), Sussi Aspegren (kennel Newline), Elisabeth Bengtsson (kennel Thawn), familjen Lindstedt (kennel Quite So), Lisbeth Nevestveit (kennel Black & Wheat), Irene Fält (kennel Headmaster), Marianne Grankvist (kennel Soya's), Christina Hüttner (kennel Dundee).

2000-tal

Runt sekelskiftet dominerades rasen av Dan Ericssons Ch Raglan Rory som utsågs till Sveriges vinstrikaste hund av alla raser år 2001. Svenska skottar har börjat uppmärksammas alltmer internationellt och ett flertal har också exporterats till olika länder runtom i världen. På de prestigefyllda s. k. världsutställningarna har flera svenska hundar segrat och år 2003 utsågs den svenskfödda tiken Ch Raglan Rose

"På de prestigefyllda s. k. världsutställningarna har flera svenska hundar segrat och år 2003 utsågs den svenskfödda tiken Ch Raglan Rose Maiden at Brio till årets vinstrikaste terrier i England..."

Maiden at Brio till årets vinstrikaste terrier i England, tätt följd av sin svenske halvbror Ch SoWhat Excalibur. På den årliga engelska Crufts-utställningen år 2004 vann Ch Raglan Rose Maiden at Brio Bästa Terrier och reserv BIS, ett enastående erkännande för den svenska skottestammens höga kvalitet. 2008 blev Christina Hüttners Ch Dundee Black Wood Årets Terrier.

På 2000-talet tillkom några nya uppfödare; Of Stonegarth ägare Peter van der Steen, House of Scotties ägare Lars Melander och Johan Ernfridsson, Peppersaint's ägare Eva Bermsjö och

Ch Dundee Black Wood "Zakk"
– Årets Terrier 2008

Ch Raglan Rory "Rory"
– Årets Hund 2001

Ch Raglan Rose Maiden at Brio "Puzzle"
– Årets Terrier i England 2003
och res BIS på Crufts 2004

Vattenlek

Kim Norlin, Piccola Strega ägare
Camilla Ravenna samt Seedwe's ägare
Monica och Maria Holmgren Eriksson.

Användning

Skotsk terrier är enligt rasstandarden en jakthund men numera används rasen enbart som sällskapshund. Intresset för jaktmeritering är så gott som obefintligt bland uppfödarna, också internationellt, men rasen visar ofta prov på jaktegenskaper. Ett fåtal skottar deltar på viltspårprov, lydnadsprov och bruksprov. Några enstaka har blivit viltspårchampion men flera har godkänt anlagsprov i viltspår. Några har tagit lydnadsprovsdiplom, även i högre klasser. Fem hundar har 2005-2012 genomgått MH (Mentalbeskrivning Hund) och har känd mental status. Det torde inte vara någon överdrift att hävda att den

svenska skottestammen håller hög kvalitet.

Utmaningen inför framtiden ligger i att försöka vidmakthålla kvaliteten och samtidigt försöka göra rasen mera känd hos den hundköpande allmänheten. Rasens registreringssiffror har sjunkit under hela 1990-talet och även under den del av 2000-talet som förflutit är registreringssiffrorna oroväckande låga. 2013 registrerades 47 valpar vilket visar på att nya uppfödare och entusiaster behövs för att skotten i Sverige skall gå en fortsatt gynnsam framtid till mötes.

*Text Dan Ericsson/Vivi-Ann Lövstedt
Foto Anita Östby, Per Undén, Krister Olander Lindblom, Åsa Lindholm, Mikael Nilsson m fl*

Skottedefederationen

Information samt upplysning om uppfödare och valpkullar finns på Skottedefederationens hemsida
www.skottedefederationen.se

Etiquette Extra Hot N' Spicy (Hamish)

"WAUW Rør sig som en Kung It is a honour to jugde this dog"

Dette er bare nogle få dommerkommentarer, som har printet sig på nethinden igennem Hamish lange udstillingskarriere. At det skulle blive en sådan fantastisk udstillingshund vi hentede med os hjem, havde vi slet ikke drømt om, da vi en mørk novemberdag i 2002 satte kursen mod Stockholm for at besøge Siv og Bengt og se på den hanhvalp, de havde til salg. Forud for vores tur var der gået flere telefonsamtaler og e-mails. Bengt havde sendt os en udførlig kørselsvejledning, hvor der blandt andet stod: "ved Nyköpingsbron er det dags at vakna". Vi var spændte på at møde Siv og Bengt og på at se denne fine skottehvalp. Det var det første møde af mange med disse 2 skønne mennesker. Og ja, hvalpen tog vi med os hjem.

Efter de første udstillinger stod det klart, at Hamish var gjort af noget specielt. Han kunne lide at være på udstilling og vise sig frem. I 2006 blev han Årets skotte og blev BIS3 på SKK INT i Högbö og BIS1 på DKK INT i Ballerup. I 2007 blev han Årets Terrier i Dansk Terrier Klub og BIS1 på DKK INT i Vejen. I september 2010 blev han 8 år og rykkede op i Veteran klasse. Vi tog afsted til Europa Vinder i Cejle, Slovenien, hvor Hamish tog titlen EUVW10 og BIS2 Veteran. I 2011 kunne han smykke sig med at blive Årets Veteran i Dansk Kennel Klub og blive Årets Skotte og Årets Terrier nr. 2 i Dansk Terrier Klub. Han er Årets Veteran i Dansk Terrier Klub i 2011+2012+2013.

Vi har haft den store glæde, at mange opdrættere har kunnet lide Hamish og har brugt ham i deres avl. Hamish har afkom i Danmark, Sverige, Finland, Rusland, Litauen, Holland og Norge. Han blev far for første gang 1 år

gammel, og det sidste kuld han er far til kom i juni 2011. Herfra har vi fået Bullstation's Bed And Breakfast som følger pænt efter i sin fars fodspor: I en alder af 2½ er han DKUCH SEUCH NOUCH NORDUCH DKJV12 NORDJV12 NOJV12 NOV13. Desuden har han CACIB i 3 forskellige lande og afventer 1 år og 1 dag og endnu et cacib for at afslutte INTCH.

At Hamish elsker udstilling er der vist ingen tvivl om, han elsker at vise sig frem, især til klapsalver, spotlight og musik.. Han har dog altid opfattet forbedømmelse lidt som spild af tid, for der er jo ikke noget publikum. Han har flere gange nærmest nægtet at gå ringen rundt til forbedømmelse, men når vi så entrerer store ring, så flyver han ringen rundt – det er jo her det sker.

Han er blevet ældre herre, og har bestemt fået sin egen mening om hvordan tingene skal gøres. Trimning af forben er ikke noget, han har på

programmet, så det skal foregå med list og godbidder. Når vi skal i ringen skal der være frikadeller i lommen, og oh skræk hvis udstillingslinen kommer op på øret, så stopper han med at gå. Han fortæller gladeligt hele p-pladsen og hele hallen, at nu er han altså ankommet. Vi er stoppet med at tale om hvornår det er hans sidste udstilling, for med hans glæde ved udstilling så skal han have lov at gøre det han elsker så højt. At leve med en Skotte på 11 år gør at man tager en dag ad gangen og nyder hver dag sammen med ham. For ud over at han er en fantastisk udstillingshund, så er han også en fantastisk familiehund. Vi hører tit: Min Hamish – sagt af alle der kender ham, for han er en rigtig charmer og smelter alles hjerter. Han er altid glad og imødekommende overfor alle og han vil helst at vi alle er glade. Han elsker opmærksomhed og elsker at blive snakket med. Mange har nok oplevet ham stående på bordet og snakke løs, fordi en person i nærheden ikke er tæt nok på til at klappe ham.

At vi fik lov at tage Hamish med os hjem, gav os ikke blot en skøn skotte med det mest herlige temperament. Det har også givet os et venskab med nogle helt fantastiske personer. Der har

gennem årene været mange besøg, både i Stockholm og her hos os i Danmark. Vi har mødtes på udstillinger og haft skønne weekender sammen. Til Verdens udstillingen i Stockholm i 2008 indlogerede vi os på ”Hotel Elin Wägners Gata 43” – et fantastisk sted med god mad og hyggeligt samvær!

Det er os en meget stor ære at være ejet af Hamish og en stor ære at kende Siv og Bengt.

Lonny & Martin Krægpøth

Etiquette Extra Hot N' Spicy (Hamish)

DKCH INTCH SECH
NORDCH NOCH KLBCH
SIVECH KLBVCH
NORDV04 KBHV06
DKKV06 DKJUBV07
SV08 EUVW10 NORDV10
VWV11 EUVW11 DKKV11
DKV11 DKVV11 NORDV11
NORDVV11 VWV12
DKVV12 NORDVV12
NOVV12 EUVW13 DKVV13
NOVV13

